

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-19-04/2013
P/13/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/190 – Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Grzegorz Niemczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87144 z 7 lutego 2014 r. 2. Cezary Mazik, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87127 z 27 stycznia 2014 r. (Dowody: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Polski Związek Pływacki, ul. Marymoncka 34, 01-813 Warszawa (dalej: „PZP” lub „Związek”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Kowalski, Prezes PZP ¹ (Dowody: akta kontroli str. 8-9)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność PZP w zakresie wykorzystania w latach 2009-2012 środków publicznych na przygotowanie polskich sportowców do udziału w Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie:

Na powyższą ocenę składają się pozytywne mimo stwierdzonych nieprawidłowości oceny cząstkowe w poddanych kontroli obszarach: [1] gospodarowania środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do Igrzysk Olimpijskich Londyn 2012 (dalej: „IO Londyn 2012” lub „IO”) ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji, [2] planowania i zabezpieczania organizacyjnego przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 oraz stopnia realizacji przyjętych celów w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą PZP prawidłowo realizował zadania publiczne w zakresie przygotowywania członków kadry narodowej w pływaniu do współzawodnictwa sportowego w oparciu o programy przygotowań do IO Londyn 2012 oraz programy przygotowań do mistrzostw świata i Europy w dyscyplinach olimpijskich. W szczególności Związek przeznaczył większość, 84%, otrzymanych od Ministra Sportu i Turystyki (dalej: „Minister Sportu”) środków publicznych na finansowanie bezpośrednich kosztów szkolenia zawodników, w tym 62% na koszty szkolenia i 22% na koszty wspomaganie szkolenia. Udział kosztów pośrednich (kosztów organizacji szkolenia) w kosztach bezpośrednich (kosztach szkolenia i jego wspomaganie) nie przekraczał dopuszczalnego limitu 20%, który wynikał z zarządzeń Ministra Sportu określających zasady finansowania

¹ Andrzej Kowalski zajmuje stanowisko Prezesa Związku od dnia 27 listopada 2012 r. Wcześniej, tj. od 23 listopada 2008 r. do 26 listopada 2012 r., funkcję tę sprawował Krzysztof Usielski (dalej: „były Prezes Związku”).

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

przygotowań polskich sportowców do igrzysk olimpijskich oraz do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym³ (dalej: „Zarządzenia”).

Powierzone Związkowi, na podstawie umów dotacyjnych, zadania publiczne zostały w 50% zrealizowane w zakresie merytorycznym, a związane z realizacją wybranych umów⁴ wydatki Związku ponoszone były zgodnie z prawem. PZP terminowo wypłacał stypendia sportowe dla zawodników kadry narodowej w sportach pływackich.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości polegały na:

- wydatkowaniu niezgodnie z przeznaczeniem środków publicznych pochodzących z dotacji Ministra Sportu w łącznej kwocie 36.139,00 zł, tj. przeznaczenie ich na działania niezwiązane bezpośrednio z realizacją celów wskazanych w zawartych umowach dotacyjnych oraz Zarządzeniach,
- niezastosowaniu się do Zarządzeń w zakresie prowadzenia rejestru zamówień publicznych,
- niedokonaniu zwrotu na rzecz Ministerstwa Sportu kwoty odsetek z tytułu oprocentowania rachunku bankowego, na którym były zgromadzone środki publiczne przyznane w umowie dotacji⁵, do czego zobowiązywały zapisy tej umowy,
- nieobjęciu w kontrolowanym okresie wszystkich zawodników kadry narodowej obowiązkowym ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, co było niezgodne z art. 31 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym⁶, oraz art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁷,
- zwrocie na rachunek bankowy Ministerstwa Sportu niewykorzystanej części dotacji w kwocie 11.742,87 zł z czterodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z umowy dotacyjnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Gospodarowanie środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach 2009-2012 w ramach publicznego systemu przygotowań olimpijskich kadry narodowej w sportach pływackich⁸, Związek zrealizował zadania o łącznej wartości 28.338.412,00 zł. Zostały one sfinansowane dotacjami celowymi pozyskanymi z budżetu państwa w wysokości 25.216.897,00 zł (88,98%) oraz

³ Zarządzenia Ministra Sportu i Turystyki: [1] nr 35 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia zasad programowych powierzenia polskim związkom sportowym i innym podmiotom przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w dyscyplinach olimpijskich i nieolimpijskich na rok 2009, [2] nr 35 z dnia 6 listopada 2009 r. w sprawie „Programu realizacji zadań publicznych w zakresie przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w sportach olimpijskich i nieolimpijskich”, [3] nr 30 z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie „Programu realizacji zadań publicznych w zakresie przygotowań olimpijskich oraz przygotowań do udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym kadry narodowej w sportach olimpijskich i nieolimpijskich” i nr 31 z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad przyznawania i rozliczania dotacji celowych dla polskich związków sportowych na dofinansowanie zadań publicznych związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy ze środków budżetowych na 2011 r., [4] nr 24 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie „Programu dofinansowania zadań związanych z przygotowaniem kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy w roku 2012”.

⁴ Patrz punkt 1.3. w obszarze 1 „Gospodarowanie środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczania dotacji”.

⁵ Dotyczy umowy nr 2011/0048/0011/UDo/DSW z dnia 23.02.2011 r.

⁶ Dz. U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.

⁸ Dotyczy dotacji na przygotowania olimpijskie Londyn 2012 oraz na przygotowania do Mistrzostw Świata lub Europy w sportach/dyscyplinach olimpijskich.

środkami spoza sektora finansów publicznych w wysokości 3.121.515,00 zł (11,02%). Środki te pochodziły z wpływów uzyskanych z działalności statutowej PZP⁹ oraz od sponsorów.

Wydatkowane przez PZP dotacje celowe z budżetu państwa (25.216.897,00 zł) pozyskane zostały przez Związek na podstawie dziesięciu umów¹⁰ zawartych z Ministrem Sportu w sprawie dofinansowania zadania publicznego dotyczącego przygotowań olimpijskich Londyn 2012 oraz przygotowań do mistrzostw świata (dalej: MŚ) i mistrzostw Europy (dalej: ME) w dyscyplinach olimpijskich. W 2009 r. zrealizowano cztery umowy o wartości 7.375.640,00 zł, w 2010 r. dwie umowy o wartości 6.500.000,00 zł, w 2011 r. dwie umowy o wartości 5.225.000,00 zł oraz w 2012 r. dwie umowy o wartości 6.116.257,00 zł. Trzy¹¹ z dziesięciu zrealizowanych umów dotyczyło programów indywidualnych o wartości zadań na łączną kwotę 1.783.435,00 zł¹². Pozostałe siedem umów, opiewających łącznie na kwotę 26.554.977,00 zł¹³, dotyczyło grupowych przygotowań olimpijskich i do MŚ lub ME w dyscyplinach/sportach olimpijskich.

(Dowody: akta kontroli str. 299-481, 484-487, 489-494)

Potrzeby finansowe zgłaszane przez PZP do Ministerstwa Sportu i Turystyki (dalej: Ministerstwo Sportu) opierały się na planach szkoleniowych Związku, które w szczególności uwzględniały konieczność zachowania ciągłości szkolenia, jego optymalizację w zależności od okresu cyklu olimpijskiego oraz udział w mistrzowskich imprezach międzynarodowych, zależnie od kalendarza Europejskiej Federacji Pływackiej (dalej: LEN¹⁴) i Światowej Federacji Pływackiej (dalej: FINA¹⁵). Na podstawie przyjętych założeń Związek składał do Ministerstwa Sportu wstępny wniosek o udzielenie dotacji. Po otrzymaniu z Ministerstwa Sportu pisemnej informacji o wysokości przyznanych środków, składany był wniosek ostateczny.

W okresie objętym kontrolą jedynie w 2012 r. Związek otrzymał dotację w kwocie pierwotnie wnioskowanej. W przypadku czterech na siedem¹⁶ umów doszło do obniżenia wnioskowanej przez PZP kwoty dotacji, łącznie o 2.763.241,00 zł (różnica pomiędzy kwotą wnioskowaną, a otrzymaną) oraz o 2.638.271,00 zł (różnica pomiędzy kwotą wnioskowaną, a ostatecznie wydatkowaną). W 2009 r. zmniejszeniu o 74.800,00 zł uległa planowana kwota zakupów sprzętu sportowego i specjalistycznego (grupa II kosztów – koszty wspomaganie szkolenia) oraz o 10.200,00 zł koszty pośrednie (grupa III kosztów). W 2010 r. zmniejszeniu o 430.972,00 zł uległa planowana kwota kosztów szkolenia (grupa I kosztów), o 352.061,00 zł koszty wspomaganie szkolenia oraz o 116.967,00 zł koszty pośrednie. W 2011 r. zmniejszeniu o 1.130.823,12,00 zł uległa planowana kwota kosztów szkolenia, o 226.387,88 zł koszty wspomaganie szkolenia oraz o 296.030,00 zł koszty pośrednie.

Minister Sportu nie informował Związku o przyczynach przyznania dotacji w kwotach mniejszych niż wnioskowane. Według byłego Prezesa Związku, mimo że kwoty przyznanych dotacji na programy olimpijskie ulegały obniżeniu w stosunku do wnioskowanych, realizowanie zadań Związku było właściwie zabezpieczone. Czołowi pływacy praktycznie nie podlegali ograniczeniom. Nie miało to także bezpośredniego wpływu na rankingi zawodników oraz osiągnięte wyniki sportowe na

⁹ Składki członkowskie, opłaty, licencje itp.

¹⁰ Wartość umów uwzględnia aneksy zawarte w czasie jej trwania.

¹¹ Umowy: nr 171/0041/KPL/DSKM/B z dnia 11.03.2010 r., Aneks nr 011/0074/0011/UDOT/42/KP/DSW z dnia 24.02.2011 r. do Umowy nr 0171/0041/KPL/DSKM/B z dnia 11.03.2010 r. i nr 2012/0068/0011/UDOT/KP/DSW z dnia 31.01.2012 r.

¹² Z tego 1.732.957 zł kwota dotacji (97% wartości zadania) oraz 50.478 zł środki własne (3%).

¹³ Z tego 23.483.940 zł stanowiły środki dotacji (88% wartości zadania), a 3.071.037 zł środki własne (12% wartości zadania).

¹⁴ fr. Ligue Européenne de Natation.

¹⁵ fr. Fédération Internationale de Natation.

¹⁶ Do 3 umów: nr 146/39/DSKM/B z dnia 26.02.2009 r., nr 230/39/DSKM/B z dnia 10.04.2009 r., nr 28/39/IO/DSKM/B z dnia 03.02.2009 r. Związek nie przedstawił wniosków pierwotnych złożonych do Ministerstwa Sportu.

zawodach rangi mistrzowskiej i IO Londyn 2012. Były Prezes Związku wyjaśnił, że otrzymanie przez Związek mniejszych niż wnioskowane kwota dotacji spowodowało: [1] skromniejsze finansowanie pozostałych poza pływaniem dyscyplin¹⁷, [2] ograniczenie centralnego szkolenia młodzieży, z konieczności przyjęto koncepcję jednego zgrupowania reprezentacji juniorów po kwalifikacjach, bezpośrednio przed główną imprezą, co przełożyło się na pogorszenie wyników uzyskanych na Mistrzostwach Europy Juniorów i European Youth Olympic Festival¹⁸, [3] mniejszą ilość szkoleń i doszkoleń, gdzie ograniczono działalność krajową i podtrzymywano tylko niezbędne relacje międzynarodowe.

(Dowody: akta kontroli str. 299-481, 484-487, 489-491, 497-499, 508-509)

Stosunek wartości programów przygotowań olimpijskich do przychodów statutowych Związku w latach 2009-2012 wyniósł ogółem 65%, przy czym najwyższy poziom osiągnął w 2012 r. – 70%, a najniższy w 2010 r., gdy wyniósł on 61% przychodów statutowych. Wszystkie dotacje budżetowe, przyznane Związkowi przez Ministra Sportu w okresie objętym kontrolą, wyniosły łącznie 34.139.599,71 zł¹⁹ i stanowiły 88% przychodów statutowych oraz 85% przychodów ogółem Związku, wynoszących łącznie 40.032.957,44 zł²⁰.

Stosunek wartości programów przygotowań olimpijskich do wydatków statutowych Związku w latach 2009-2012 wyniósł ogółem 74%²¹. Jednocześnie w tym okresie wartość wszystkich dotacji otrzymanych od Ministra Sportu stanowiła 85% kosztów ogółem poniesionych przez Związek, wynoszących 40.069.495,33 zł²².

Na koniec poszczególnych lat okresu Związek posiadał zobowiązania publicznoprawne w kwocie od 6.049,00 zł (2012 r.) do 126.500,00 zł (2009 r.). Dotyczyły one bieżących, terminowych rozliczeń z tytułu VAT i PIT.

Wynik finansowy na działalności statutowej Związku w okresie 2009-2012 był dodatni i oscylował pomiędzy 1.066.947,48 zł (2011 r.), a 1.315.382,10 zł (2009 r.). Natomiast wynik finansowy ogółem był dodatni tylko w 2009 r.²³. W latach 2010-2012 działalność Związku przynosiła stratę (zwiększającą koszty roku następnego)²⁴.

(Dowody: akta kontroli str. 481, 484-487)

1.2. W okresie objętym kontrolą PZP wydatkował środki z udzielonych przez Ministra Sportu dotacji na cele związane z programami przygotowań olimpijskich łącznie w kwocie 25.216.897,00 zł. Koszty szkolenia (grupa I kosztów)²⁵ stanowiły 62% kwoty wydatkowanych dotacji i wyniosły 16.005.080,00 zł. Koszty wspomaganie szkolenia (grupa II kosztów)²⁶ stanowiły 22% wartości dotacji

¹⁷ Zgodnie z § 10 Statutu PZP, Związek działa w ramach sportu pływackiego obejmującego pływanie, pływanie na wodach otwartych, pływanie synchroniczne, skoki do wody, piłkę wodną oraz pływanie Masters.

¹⁸ Olimpijski Festiwal Młodzieży Europy, międzynarodowa młodzieżowa impreza sportowa, rozgrywana co dwa lata. Brać w niej udział mogą sportowcy w wieku od 13 do 17 lat z 48 krajów zrzeszonych w Europejskim Komitecie Olimpijskim. Posiada edycje letnie i zimowe, które odbywają się całkowicie niezależnie od siebie.

¹⁹ Związek otrzymywał dotacje na sport kwalifikowany, szkolenie młodzieży i dzieci, Szkoły Mistrzostwa Sportowego itp. W 2009 r. przychody z dotacji Ministra Sportu wyniosły 10.132.787,35 zł i stanowiły 92% wszystkich przychodów statutowych, w 2010 r. – 8.997.097,57 zł (85%), w 2011 r. – 7.356.488,92 zł (87%), w 2012 r. – 7.653.225,87 zł (85%).

²⁰ 2009 r. – 89% przychodów ogółem wynoszących 11.399.134,07 zł, 2010 r. – 81% przychodów ogółem wynoszących 11.040.783,69 zł, 2011 r. – 85% przychodów ogółem wynoszących 8.659.218,32 zł, 2012 r. – 86% przychodów ogółem wynoszących 8.933.821,36 zł.

²¹ Najwięcej w 2012 r. – 80%, a najmniej w 2010 r. – 69%.

²² 2009 r. – 91% kosztów ogółem wynoszących 11.146.581,09 zł, 2010 r. – 81% kosztów ogółem wynoszących 11.113.911,96 zł, 2011 r. – 84% kosztów ogółem wynoszących 8.777.958,92 zł, 2012 r. – 85% kosztów ogółem wynoszących 9.031.043,36 zł.

²³ Wyniósł 252.552,98 zł.

²⁴ Strata w wysokości pomiędzy (-) 73.128,27 zł w 2010 r. a (-) 118.740,60 zł w 2011 r.

²⁵ Na koszty szkolenia składały się koszty z kategorii: Zgrupowania i konsultacje krajowe, zgrupowania zagraniczne, zawody krajowe, zawody zagraniczne, zawody mistrzowskie (ME i MŚ), badania diagnostyczne/monitoring, stypendia sportowe (stypendia w okresie 2011-2012).

²⁶ Na koszty wspomaganie szkolenia składały się koszty z kategorii: Doszkalanie; Suplementy, diety, odżywki; Zakup sprzętu sportowego i specjalistycznego; składki do organizacji międzynarodowych; wynagrodzenia osobowe; wynagrodzenia bezosobowe; działalność gospodarcza (np. koszty pracy trenerów prowadzących działalność gospodarczą) oraz stypendia sportowe (stypendia w okresie 2009-2010).

i wyniosły w tym okresie 5.309.739,00 zł. Natomiast koszty organizacji szkolenia (koszty pośrednie – grupa III kosztów) stanowiły 16% kosztów dotacji i wyniosły 3.902.078,00 zł.

Koszty organizacji szkolenia (koszty pośrednie) stanowiły 18% kosztów bezpośrednich poniesionych w ramach udzielonych dotacji. We wszystkich dziesięciu zrealizowanych umowach dotacyjnych koszty pośrednie nie przekroczyły wyznaczonego w nich, wynikającego także z Zarządzeń, poziomu 20% udziału w kosztach bezpośrednich.

Koszty wynagrodzeń oraz pochodnych od nich, wchodzących w skład kosztów pośrednich, wyniosły ogólnie 2.562.601,93 zł, co stanowiło 66% tych kosztów oraz 10% łącznej wartości przyznanych dotacji.

W okresie objętym kontrolą koszty administracyjne Związku pokrywane były w części wynoszącej 22% ze środków własnych, a w pozostałej części ze środków pochodzących z budżetu państwa.

(Dowody: akta kontroli str. 480, 512, 484-487)

1.3. Badanie szczegółowe przeprowadzono na próbie czterech z dziesięciu ww. umów dotacji, w tym dwóch dotyczących przygotowań do MŚ lub ME w sportach olimpijskich²⁷ oraz dwóch dotyczących przygotowań do Igrzysk Olimpijskich Londyn 2012²⁸, razem opiewających na kwotę 13.870,7 tys. zł (55% wartości dotacji przyznanych w kontrolowanym okresie).

Zgodnie z Zarządzeniami dofinansowanie do realizowanych w latach 2009-2012 programów przygotowań olimpijskich Związek uzyskał na podstawie złożonych do Ministerstwa Sportu wniosków (ofert), zawierających plany rzeczowo-finansowe zgłaszanych do dofinansowania działań na każdy rok budżetowy. PZP nie posiadał dokumentacji świadczącej o przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej składanych wniosków oraz o poddawaniu ich opiniowaniu przez Ministra Sportu (wg kryteriów określonych w Zarządzeniach), a także o pozyskiwaniu przez Ministra Sportu dodatkowych opinii jednostek zewnętrznych w celu zapewnienia obiektywnej i fachowej oceny przyjętych do dofinansowania programów szkoleniowych i kosztów wspomagania szkolenia. Jak wyjaśnił Prezes Związku, w latach 2009-2012 przedstawiciele PZP uczestniczyli w odbywających się w Ministerstwie Sportu spotkaniach, podczas których omawiano składane oferty. Związek nie posiada jednak żadnych dokumentów poświadczających ten fakt.

Objęte kontrolą cztery złożone przez Związek w Ministerstwie Sportu wnioski (oferty) zostały podpisane przez osoby upoważnione do ich złożenia. Stanowiące element wniosków oświadczenia o braku zaległości w uiszczaniu podatków, opłat i składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, stanowiące elementy wymagane wniosków dotacyjnych, były zgodne z prawdą.

(Dowody: akta kontroli str. 511, 324-349, 361-388, 401-463, 675-679, 645-648, 539-560)

W okresie objętym kontrolą PZP w zasadzie realizował, wynikające z Zarządzeń, obowiązki w zakresie prowadzenia odpowiedniej dokumentacji dla czterech zbadanych umów dotacji. Prowadzona była dokumentacja: medyczna zawodników kadry narodowej, przyznawania zawodnikom produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety, dystrybucji sprzętu sportowego oraz przeprowadzonych badań diagnostycznych. Związek nie prowadził natomiast

²⁷ Umowa 34/0041/DSKM/B z dnia 10.02.2010 r. - Przygotowanie do Mistrzostw Świata lub Europy w dyscyplinach olimpijskich – wartość zadania 7.159.706 zł, w tym dotacja 6.000.000 zł (84%) oraz środki własne 1.159.706 zł (16%) oraz Umowa 2012/0066/0011/UDOT/42/DSW z dnia 28.02.2012 r. - Przygotowanie do Mistrzostw Świata lub Europy w sportach olimpijskich – wartość zadania 6.247.754 zł, w tym dotacja po zmianach 5.670.200 zł (91%) i środki własne 577.554 zł (9%).

²⁸ Umowa 28/39/DSKM/B z dnia 03.02.2009 r. - Przygotowanie olimpijskie Londyn 2012 – wartość zadania 2.162.129 zł, w tym dotacja po zmianach 1.910.670 zł (88%) i środki własne 251.459 zł (12%) oraz Aneks nr 2011/0074/0011/UDOT/42/KP/DSW z dnia 24.02.2011 r. do Umowy nr 0171/0041/KPL/DSKM/B z dnia 11.03.2010 r. - Przygotowania Olimpijskie Klub Polska Londyn 2012 – wartość zadania 810.415 zł, w tym dotacja 786.900 zł (97%) i środki własne 23.515 zł (3%).

rejestrze zamówień publicznych (co szczegółowo opisano w części dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości).

(Dowody: akta kontroli str. 675-678, 657-671)

Związek wydatkował środki publiczne przyznane na podstawie czterech skontrolowanych umów zgodnie z przeznaczeniem i warunkami umów dofinansowania w zakresie zachowania: [1] zaplanowanej struktury wydatków w poszczególnych grupach kosztowych, [2] ograniczeń dotyczących udziału kosztów pośrednich w kosztach bezpośrednich realizacji dotowanego zadania, [3] ograniczeń w finansowaniu wynagrodzeń kadry zarządzającej, szkoleniowej i współpracującej w prowadzeniu przygotowań olimpijskich.

Stypendia sportowe przyznane zawodnikom kadry narodowej wypłacane były w terminie wynikającym z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej, tj. do 15 dnia każdego miesiąca²⁹.

(Dowody: akta kontroli str. 675-678, 581-582)

W okresie objętym kontrolą PZP stosował mechanizmy zapewniające oszczędność wydatkowania środków publicznych pochodzących z dotacji (do czego zobowiązywały także umowy dotacyjne), które polegały na dokonywaniu wyboru dostawców niektórych usług i towarów w trybie przetargu nieograniczonego (pięć przypadków)³⁰ oraz zapytania o cenę (12 przypadków)³¹ przeprowadzanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³².

(Dowody: akta kontroli str. 675-678, 657-671, 508-509)

Szczegółowe badanie dokumentacji źródłowej wydatkowania i rozliczenia przez PZP w latach 2009-2012 środków dotacji w łącznej wysokości 1.201.286,00 zł³³ wykazało, że:

- wydatki PZP były ponoszone w wymaganym terminie, tj. w okresie od 1 stycznia do dnia 31 grudnia roku, na który dotacja została została przyznana, co było zgodne z art. 144 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r.³⁴ oraz art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych³⁵,
- wydatki były ponoszone w wysokości wynikającej z prawidłowo wystawionych dowodów księgowych,
- na oryginałach dowodów księgowych (faktur, rachunków) zamieszczano trwałą adnotację o ich finansowaniu ze środków Ministerstwa Sportu w kwocie przedstawionej w rozliczeniu umowy dotacji,
- zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości³⁶, dowody księgowe zawierały potwierdzenie ich kontroli pod kątem merytorycznym, formalno-rachunkowym i były zatwierdzane do wypłaty przez upoważnionych pracowników Związku, jak również zawierały wskazanie ich ujęcia w księgach rachunkowych oraz daty i formy dokonania płatności,

²⁹ Na podstawie próby obejmującej 54 stypendia sportowe wypłacane w grudniu lat 2009-2012.

³⁰ 4 na bilety lotnicze, przewozowe i polisy NW i KL, a 1 na odżywki.

³¹ 2 na bilety lotnicze, 4 na zakup sprzętu sportowego i specjalistycznego, 2 na odżywki oraz 4 na zakup usług obcych (2 na usługi księgowe i 2 na wyrób medali pamiątkowych).

³² Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

³³ Objęcie badaniem pozycji na kwotę 1.201.286,00 tys. zł stanowiły 8,4% wydatków sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej w ramach czterech poddanych badaniu umów dotyczące: zgrupowań i konsultacji krajowych – 115.900,00 zł (10%), zgrupowań zagranicznych – 224.800,00 zł (19%), zawodów krajowych – 77.100,00 zł (6%), zawodów zagranicznych – 165.800,00 zł (14%), imprez rangi mistrzowskiej- 331.600,00 zł (28%) i zakupu sprzętu sportowego – 54.300,00 zł (5 %) oraz innych wydatków (koszty pośrednie, doszkalanie, zakupu odżywek, wynagrodzeń i badań) – 231.800,00 zł (19,3%).

³⁴ Ustawa z 30 czerwca 2005 r., Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

³⁵ Ustawa z 27 sierpnia 2009 r., Dz. U. z 2013 r., 885 ze zm.

³⁶ Ustawa z 29 września 1994 r., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

- co do zasady wydatki były przypisywane do właściwej umowy dofinansowania i były bezpośrednio związane z jej realizacją³⁷, a także mieściły się w zakresie przeznaczenia dotacji, które było określone w Zarządzeniach na dany rok (wyjątek stanowiły wydatki rozliczone w trzech umowach dotacyjnych razem w kwocie 36.139,00 zł, stanowiące 3,00% badanej próby, opisane szczegółowo w sekcji dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości).

(Dowody: akta kontroli str. 584-635, 638-641, 644, 675-678, 680-686)

1.4. Wszystkie ww. dotacje pozyskane przez PZP od Ministra Sportu w latach 2009-2012 zostały poprawnie rozliczone. W sprawozdaniach końcowych z realizacji zadań w ramach programów przygotowań olimpijskich i deklaracjach końcowych rozliczeń dotacji Związek zawarł prawdziwe dane. Wszystkie przesłane do Ministerstwa Sportu rozliczenia zostały zaakceptowane pod względem finansowym i rzeczowym. Osiem z dziesięciu realizowanych umów dotacyjnych zostało rozliczone w terminie z nich wynikającym (w pozostałych dwóch przypadkach opóźnienie wynosiło jeden dzień). Wysokość rozliczonych wydatków była zgodna z zapisami ewidencji księgowej, przedłożonymi do rozliczenia dotacji zestawieniami faktur/rachunków oraz źródłowymi dowodami księgowymi (w zakresie badanej próby dowodów księgowych).

(Dowody: akta kontroli str. 492-494, 675-678, 299-481)

1.5. Z łącznej kwoty dotacji w wysokości 25.228.670,00 zł, otrzymanych w okresie objętym kontrolą na podstawie ww. 10 umów, PZP wykorzystał środki w wysokości 25.216.897,13 zł (99,95%).

W dwóch przypadkach niewykorzystane w pełnej wysokości środki dotacji (w łącznej wysokości 11.772,87 zł³⁸) zostały zwrócone przez Związek na rachunek Ministerstwa Sportu.

W przypadku pięciu na dziesięć umów dotacyjnych wypełniono wszystkie zakładane założenia merytoryczne. W czterech przypadkach nie udało się zrealizować założonych wyników³⁹, a w jednym zrealizować w pełni umowy w zakresie liczby zawodników objętych szkoleniem ze względu na ich kontuzje i choroby⁴⁰.

Związek wywiązywał się z określonych w Zarządzeniach obowiązków w zakresie uzgadniania założeń i sprawozdawania z wyników startów zawodników kadry narodowej na głównych zawodach sezonu (zawodach rangi mistrzowskiej). PZP nie posiadał dokumentacji w zakresie weryfikowania tych dokumentów w Ministerstwie Sportu.

(Dowody: akta kontroli str. 492-494, 174-183, 235-282)

1.6. Minister Sportu przeprowadził w Związku dwie kontrole, które dotyczyły wydatkowania w latach 2009-2012 środków publicznych pochodzących z dotacji udzielonych na finansowanie zadań z zakresu przygotowań olimpijskich do IO Londyn 2012 oraz przygotowań do mistrzostw świata lub Europy w sportach olimpijskich.

W okresie od 17 czerwca do 15 września 2010 r. została przeprowadzona kontrola dotycząca m.in. prawidłowości wydatkowania środków publicznych na program przygotowań do ME i MŚ w dyscyplinach olimpijskich, realizowanych w roku 2009⁴¹.

³⁷ Służyły realizacji celu zawartej umowy oraz zostały poniesione w zakresie i standardach niezbędnych do jego osiągnięcia.

³⁸ 30,00 zł z tytułu umowy nr 24/05/39/DSKM/B z dnia 10.12.2009 r. i 11.742,87 zł z tytułu umowy nr 2012/0068/0011/UDOT/KP/DSW z dnia 31.01.2012 r., niewykorzystane środki dotacyjne miały być przeznaczone według planu na: koszty szkoleniowe (11.742,53 zł), zakup sprzętu sportowego i specjalistycznego (30,00 zł) oraz inne koszty wspomagania szkolenia (0,34 zł).

³⁹ Umowy: nr 230/39/DSKM/B z dnia 10.04.2009, Aneks nr 2011/0074/0011/UDOT/42/KP/DSW z dnia 24.02.2011 do Umowy nr 0171/0041/KPL/DSKM/B z dnia 11.03.2010 r., nr 2012/0066/0011/UDOT/42/DSW z dnia 28.02.2012 r. i nr 2012/0068/0011/UDOT/KP/DSW z dnia 31.01.2012 r.

⁴⁰ Umowa nr 28/39/IO/DSKM/B z dnia 03.02.2009 r.

⁴¹ Sprawdzaniu podlegały umowy nr 28/39/10/DSKM/B z dnia 3.02.2009 r., nr 24/05/39/DSKM/B z dnia 10.12.2009 r., nr 230/39/DSKM/B z dnia 10.04.2009 r. i nr 230/39/DSKM/B z dnia 10.04.2009 r.

W związku z tą kontrolą w drodze decyzji Minister Sportu zobowiązał Związek do zwrotu dotacji (wraz z odsetkami), wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 33.554,85 zł. Należność ta została przez Związek uregulowana.

W okresie od 26 marca 2013 r. do 25 kwietnia 2013 r. została przeprowadzona dotycząca prawidłowości wykorzystania środków publicznych na przygotowania zawodnika objętego programem indywidualnym w ramach projektu „Klub Polska Londyn 2012” w 2012 r. W wyniku tej kontroli w wystąpieniu pokontrolnym Minister Sportu stwierdził wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 6.965 zł. Należność ta została przez Związek uregulowana.

W latach 2009-2012 poprawność wydatkowania środków dotacji kontrolowała corocznie Komisja Rewizyjna Związku, a także biegły rewident badający sprawozdanie finansowe Związku za 2012 r. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(Dowody: akta kontroli str. 497-498, 672-674, 514-517)

Ministerstwo Sportu dokonywało kontroli prawidłowości oraz prawdziwości danych i oświadczeń przedstawianych przez Związek w sprawozdaniach końcowych z realizacji zadań w ramach programów przygotowań olimpijskich i deklaracjach końcowego rozliczenia dotacji poprzez żądanie przesłania przez Związek wybranych dokumentów. W latach 2009-2012 kontrola ta objęła sześć umów, z czego w jednym przypadku Ministerstwo zgłosiło zastrzeżenia w Protokole z kontroli doraźnej, w rubryce IV „Ustalenia, wnioski końcowe i zalecenia pokontrolne” wskazując, że: *wątpliwości dotyczą Wielomeczu Juniorów na Corfu: 1) celowość tak dużego udziału osób towarzyszących (mimo akceptacji w aneksie nr 1 z 07.07.2012 r.) 2) Braku akceptacji dla rozliczenia zakupu porożczyków w kosztach realizacji zadania (koszt 30,09 zł). Związek rozliczył koszty zgrupowania bez kosztów porożczyków. Rozliczenie zostało przyjęte przez Ministerstwo Sportu bez uwag⁴².*

(Dowody: akta kontroli str. 567-568)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do kosztów umowy 28/39/IO/DSKM/B zaliczono wydatki udokumentowane:

a) fakturą nr 389/01/09 na kwotę 3.118,34 zł za przelot zawodnika na zebranie trenerów pływania do Warszawy ze zgrupowania zagranicznego na którym przebywał jako czynny zawodnik. Zdaniem byłego Prezesa Związku ma to uzasadnienie, ponieważ zawodnik ten rozpoczął pracę trenerską, ale był jeszcze czynnym zawodnikiem grupy olimpijskiej, a ze względu na swoje doświadczenie miał możliwość udziału w wymianie poglądów i wpływania na przyjęte rozwiązania organizacyjno-szkoleniowe cyklu. W ocenie NIK przelot zawodnika na zebranie trenerów pływania zaliczony w kosztach zgrupowania zagranicznego nie dotyczy przygotowania do startów jego jako zawodnika, więc nie powinien być pokryty ze środków przeznaczonych na akcję zgrupowania zagraniczne;

b) fakturą nr 29 z 30 listopada 2009 r. na kwotę 1.220,00 zł, dotyczącą kosztów przejazdu na konsultacje do Szczecina, tymczasem według załącznika nr 11 do umowy 28/39/IO/DSKM/B, wprowadzonego aneksem nr 2/DSKM z dnia 2 września 2009 r. w listopadzie i grudniu 2009 r. nie przewidziano działań polegających na badaniach diagnostycznych w Szczecinie, podobnie według załącznika nr 2 do tej umowy nie planowano badań diagnostycznych w Szczecinie, ale w Gorzowie na przełomie listopada i grudnia 2009 r. Jak wyjaśnił były Prezes Związku faktura została zaliczona prawidłowo, usługę zrealizowano, nie uaktualniając zatwierdzonych przez Ministerstwo Sportu planów co do miejsca i terminu. W ocenie

⁴² Wszystkie rozliczenia 10 umów zawartych w latach 2009-2012 zostały przyjęte przez MSiP bez uwag i zostały zaakceptowane w zakresie rzeczowym i finansowym.

NIK brak dopełnienia obowiązku aktualizacji planów sprawia, że nie można było dokonać rozliczenia tego wydatku, zgodnie z Rozdziałem V pkt 2 Zarządzenia Nr 35/2008;

c) umową zlecenia (PK 234) na kwotę 1.500,00 zł, dotyczącą badania diagnostycznego dwóch pływaków należących do kadry narodowej. Osoby te nie należały jednak do kadry olimpijskiej, której dotyczyła umowa 28/39/IO/DSKM/B. Były Prezes Związku wyjaśnił, że dokument ten został omyłkowo zaliczony do programu olimpijskiego, powinien znaleźć się w programie przygotowań do MŚ i ME.

2. Do kosztów umowy 0034/0041/DSKM/B zaliczono wydatki na podstawie następujących dokumentów: nr INV 10083 na kwotę 3.480,59 zł, nr 284/02/10 na kwotę 81,68 zł oraz nr 288/02/10 na kwotę 1.180,66 zł. Wszystkie ww. koszty dotyczyły uczestnictwa w kongresie w Pradze 2 sędzin pływania synchronicznego. Zdaniem Prezesa Związku w latach 2009-2012 *organizacja współzawodnictwa sportowego powinna stać na odpowiednim poziomie, zgodnym z wymogami przepisów krajowych odwzorowanych na międzynarodowych, a sędziowie są podstawowym elementem tej organizacji, szczególnie w niewymiernej dyscyplinie – pływaniu synchronicznym. (...) dlatego Związek umożliwiał sędziom polskim udział w szkoleniu międzynarodowym uznając to za ważne dla rozwoju dyscypliny.* Według NIK umowa 0034/004/DSKM/B dotyczyła przygotowania zawodników i brak jest bezpośredniego powiązania przygotowania sędziów oraz zawodników.

3. Do kosztów umowy 2012/0066/011/Udot/42/DSW zaliczono wydatki udokumentowane:

a) fakturą nr 4515 na kwotę 2.912,00 zł w części dotyczącej pobytu delegata LEN (1.229,00 zł). Były Prezes Związku podał w wyjaśnieniach, że udział delegata LEN był ważny dla dyscypliny (skoki do wody). W ocenie NIK brak jest bezpośredniego powiązania między pobytem delegata LEN, a celem dotacji;

b) dokumentami o numerach 0451/03/2012, 0549/03/2012, INV 1003B i rozliczenie z walut w części dotyczącej wydatków w kwocie 4.422,11 zł, związanych z pobytem osoby nie zgłoszonej w ramach umowy dotacyjnej na wielomeczu juniorów na Corfu w dniach 29 marca – 2 kwietnia 2012 r. (A.W.). Były Prezes Związku podał w wyjaśnieniach, że A.W. był członkiem kierownictwa ekipy (wskazany zwiększony nadzór nad dużą grupą młodzieży na wyjeździe zagranicznym) oraz uczestniczył w sędziowaniu zawodów jako sędzia międzynarodowy. W ocenie NIK koszty pobytu sędziego nie powinny obciążać bezpośrednio kosztów szkolenia zawodników objętych umową dotacyjną, gdyż sposób sędziowania nie warunkował procesu szkolenia;

c) fakturą nr F000111/12/12-01 na kwotę 12.915,00 zł z tytułu zakupu programu sędziowskiego do pływania synchronicznego. Jak wyjaśnił były Prezes Związku organizacja współzawodnictwa sportowego powinna stać na odpowiednim poziomie, zgodnym z wymogami przepisów krajowych odwzorowanych na międzynarodowych, a sędziowie są podstawowym elementem tej organizacji, szczególnie w niewymiernej dyscyplinie – pływaniu synchronicznym. (...) dlatego Związek umożliwiał sędziom polskim udział w szkoleniu międzynarodowym uznając to za ważne dla rozwoju dyscypliny. W ocenie NIK opisany wyżej program komputerowy był przeznaczony dla sędziów w celu polepszenia ich umiejętności, a jego zakup został sfinansowany z pozycji dotyczącej zakupu sprzętu specjalistycznego i sportowego. Nie służy on jednak bezpośrednio zawodnikom, więc nie powinien być sfinansowany z kosztów bezpośrednich umowy dotacyjnej;

d) fakturami: nr 24/2012 i 25/2012 o łącznej wartości 6.371,40 zł z tytułu wykonania matryc i medali na międzynarodowe mistrzostwa w skokach do wody oraz

nr F/000182/12 na kwotę 381,13 zł za puchar, tabliczkę i wstążka, a także nr FA/5/05/2012 na kwotę 239,85 zł za druk dyplomów. Były Prezes Związku wyjaśnił, że w tym okresie nie były znane regulacje uniemożliwiające zaliczenia medali w koszt imprezy, impreza jest nieodłącznym elementem procesu szkolenia, a start w zawodach głównym celem zawodnika. W ocenie NIK wydatek ten nie powinien być sfinansowany jako bezpośredni koszt szkolenia, gdyż nie wpływał bezpośrednio na ten proces.

Ww. przypadki rozliczenia wydatków w łącznej kwocie 36.139,00 zł były niezgodne z zawartymi umowami dotacyjnymi i Zarządzeniami, w myśl których środki publiczne powinny być przeznaczone wyłącznie na działania bezpośrednio związane z przygotowaniem polskich sportowców do współzawodnictwa sportowego.

(Dowody: akta kontroli str. 584-635, 638-641, 644, 680-686)

4. W okresie objętym kontrolą PZP nie dopełnił, wynikającego z Zarządzeń, obowiązku w zakresie prowadzenia rejestru zamówień publicznych. Jak wyjaśnił specjalista Związku zajmujący się formalnym prowadzeniem dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych, kontrole prowadzone w Związku przez Ministra Sportu nie kwestionowały tego stanu rzeczy, więc nie prowadzono tego rejestru.

(Dowody: akta kontroli str. 657-671, 675-678)

5. PZP nie zwrócił na rachunek bankowy Ministerstwa Sportu kwoty odsetek bankowych uzyskanych od przekazanych środków finansowych przechowywanych na rachunku bankowym, do czego był zobowiązany w myśl § 3 pkt 8 umowy dotacyjnej 2011/0048/0011/UDot/DSW, zawartej w dniu 23 lutego 2011 r. Kwota odsetek bankowych wraz z odsetkami od tej płatności w łącznej wysokości 31,00 zł została przekazana przez Związek podczas kontroli NIK w dniu 17 lutego 2014 r. Według wyjaśnień Pełnomocnika Zarządu PZP, środki z tytułu odsetek bankowych nie zostały przekazane nieumyślnie z powodu błędnego zaksięgowania w przychód Związku.

(Dowody: akta kontroli str. 523-531, 561)

6. Kwota niewykorzystanej dotacji w kwocie 11.42,87 zł z tytułu realizacji umowy 2012/0068/0011/UDOT/KP/DSW z dnia 31 stycznia 2012 r. wpłynęła na konto Ministerstwa Sportu (według informacji o przyjęciu rozliczenia) w dniu 19 września 2012 r., mimo że zgodnie z § 7 ust. 2 umowy, kwota ta powinna być zwrócona przez PZP do 15 września 2012 r. Były Prezes Związku wyjaśnił, że opóźnienie to wynikało z dodatkowych konsultacji telefonicznych dotyczących wysokości zwrotu. Zdaniem Związku część nieuznanych kosztów była uzasadniona. Po uzyskaniu wyjaśnień Związek dostosował rozliczenie jednak wyniknęło niewielkie opóźnienie w przekazaniu zwrotu.

(Dowody: akta kontroli str. 492-494, 655-656)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w przypadku umów 24/05/39/DSKM/B z dnia 10 grudnia 2009 r. oraz 34/0041/DSKM/B z dnia 10 lutego 2010 r. rozliczenie umowy, sprawozdanie końcowe oraz deklaracja rozliczająca dotację zostały złożone z jednodniowym opóźnieniem. Były Prezes Związku wyjaśnił, że powodem opóźnienia było niedopatrzenie.

(Dowody: akta kontroli str. 492-494, 655-656)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność PZP w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi na prowadzenie przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskania, wydatkowania i rozliczenia dotacji.

2. Planowanie i zabezpieczanie organizacyjne przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 oraz stopień realizacji przyjętych celów w tym zakresie

Opis stanu faktycznego

2.1. Koncepcję rozwoju pływania jako dyscypliny olimpijskiej Zarząd PZP zawarł w dwóch dokumentach strategicznych⁴³: „Strategii rozwoju pływania w Polsce do roku 2015”⁴⁴ oraz „Koncepcji organizacji szkolenia Kadry Olimpijskiej w pływaniu w latach 2009-2012”⁴⁵.

(Dowody: akta kontroli str. 54-91)

Opracowana przez PZP „Koncepcja...” ukierunkowana została tylko na pływanie. Brak uwzględnienia w tym dokumencie pozostałych sportów pływackich, takich jak: skoki do wody, pływanie synchroniczne czy piłka wodna, był spowodowany niskim poziomem sportowym, jaki prezentowały te dyscypliny. Brak było gwarancji, że w najbliższej perspektywie czasowej będą w nich osiągane wyniki na poziomie olimpijskim. Zawodnicy startujący w ww. dyscyplinach corocznie startowali w głównych imprezach pływackich (ME, MŚ), ale nie wypełniali kwalifikacji olimpijskich określonych przez światowe federacje.

(Dowody: akta kontroli str. 94-123, 124-125)

W „Strategii...” przedstawiono na wstępie diagnozę aktualnego stanu (maj 2008 r.) sportów pływackich w Polsce. Ponadto zawarto ogólne informacje odnośnie: szkolenia i doskonalenia kadr, współpracy z mediami, współpracy w prowadzonych badaniach naukowych oraz trendów rozwojowych pływania. Jako główny cel strategiczny pływania w Polsce określono: [1] utrzymanie wysokiej pozycji w Polsce i na Świecie; [2] zorganizowanie 2 ośrodków pływackich w oparciu o pływalnię 50 m; [3] zwiększenie ilości klubów pływackich; [4] zwiększenie ilości zawodników we wszystkich kategoriach wiekowych; [5] wspieranie programu budowy pływalni w każdym powiecie; [6] zorganizowanie w Polsce wielkiej europejskiej imprezy pływackiej (ME, MEJ⁴⁶); [7] współdziałanie w zagadnieniach, dotyczących rozwoju pływania, zawartych w opracowanej przez Ministerstwo Sportu strategii rozwoju sportu do 2015 r.⁴⁷.

Jako priorytety rozwoju pływania w Polsce wskazano natomiast: [1] doskonalenie programów organizacyjno-szkoleniowych do głównych imprez pływackich z uwzględnieniem osiągnięcia sukcesu na igrzyskach olimpijskich, jako finalnym efektem realizacji tych programów; [2] modyfikację szkolenia w Szkołach Mistrzostwa Sportowego; [3] tworzenie warunków do funkcjonowania szkół sportowych jako podstawy oraz integralnej części systemu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo; [4] opracowanie i wdrożenie programu „Już pływać”; [5] zorganizowanie systemu doszkalania dla trenerów i instruktorów pływania; [6] opracowanie programów: opieki medycznej, odnowy biologicznej, opieki psychologicznej, badań diagnostycznych; [7] opracowanie systemu: rejestracji obciążeń treningowych, analizy struktury wyścigu, analizy biochemicznej.

Jako wskaźniki skuteczności wdrażania „Strategii ...” określono: liczbę zawodników, liczbę obiektów, nakłady finansowe oraz liczbę medali.

Przyjęto, iż monitorowanie działań w ramach strategii będzie realizowane poprzez: [1] określenie działań PZP w aspekcie oceny skuteczności procesu wdrażania działań strategicznych – powołanie zespołu ds. monitorowania; [2] określenie zadań

⁴³ Związek posiadał również strategię rozwoju pozostałych sportów pływackich, to jest: „Strategię rozwoju pływania synchronicznego na lata 2008-2015”, „Strategię rozwoju piłki wodnej w Polsce na lata 2008-2015”, „Strategię rozwoju dyscypliny skoków do wody na lata 2008-2015”, dokumenty te zostały zatwierdzone przez Zarząd PZP w dniu 4 października 2008.

⁴⁴ Zatwierdzonej przez Zarząd PZP w dniu 17.05.2008 r.

⁴⁵ Zatwierdzonej na posiedzeniu Zarządu PZP w dniu 29.11.2009 r.

⁴⁶ Mistrzostwa Europy Juniorów

⁴⁷ „Strategia rozwoju sportu w Polsce do roku 2015”, Warszawa, styczeń 2007 r.

dla poszczególnych dyscyplin (na każdy rok) i monitorowanie ich realizacji przez wyznaczone zespoły, które zostaną zobowiązane do rocznych sprawozdań dla Zarządu PZP.

W „Strategii...” zamieszczono również analizę SWOT⁴⁸, dotyczącą skuteczności wdrażania strategii rozwoju pływania.

(Dowody: akta kontroli str. 54-76)

W sprawie aktualnego stanu realizacji „Strategii...” Kierownik Wyszkożenia PZP wyjaśnił, że po IO Pekin 2008 pięciu pływaków wycofało się z uprawiania pływania. Zawodnicy ci zdecydowali o wysokiej pozycji polskiego pływania w poprzednich latach. Z grupy czołowych pływaków pozostał jeden zawodnik. W związku z tym, budowa polskiego pływania zaczęła się praktycznie od początku. W następnych latach do uprawiania sportu wróciło dwóch zawodników. Do światowej czołówki dołączyło kolejnych dwóch. Podczas zawodów na IO Pekin 2008 i IO Londyn 2012 pomimo strat kadrowych wyniki punktowe za zajęte miejsca w finałach olimpijskich obu igrzysk były podobne (IO Pekin 2008 – 9,0 pkt; IO Londyn 2012 – 9,5 pkt). W planach strategicznych było powołanie dwóch ośrodków pływackich, w Warszawie i w Szczecinie. Z powodu nie zrealizowania budowy pływalni 50 m przy AWF w Warszawie, nie powstał w tym miejscu ośrodek pływacki. Natomiast ośrodek pływacki w Szczecinie powstał w 2014 r. po spełnieniu warunków sportowych (wysoki poziom sportowy zawodników). W minionym okresie⁴⁹ dynamicznie wzrosła liczba zawodników i klubów oraz liczba oddanych do użytku pływalni. W latach 2010-2013 oddano do użytku pływalnie 50 m: w Szczecinie, Olsztynie, Opolu, Poznaniu. Na ukończeniu jest budowa pływalni w Lublinie oraz w Warszawie (Uniwersytet Medyczny). Obiekty te były zapisane w programie strategicznym inwestycji Ministerstwa Sportu. Założenie budowy pływalni w każdym powiecie było wpisane w strategię Ministerstwa Sportu i w konsekwencji zostało zawarte również w strategii PZP. Budowa pływalni 25 m znajduje się jednak w gestii samorządów i PZP nie ma wpływu na miejsce ich budowy. W 2011 r. zostały zorganizowane ME na pływalni 25 m w Szczecinie, które zakończyły się wielkim sukcesem sportowym i organizacyjnym władz Miasta Szczecina i PZP. W 2013 r. zostały zorganizowane Mistrzostwa Europy Juniorów w pływaniu, skokach do wody i w pływaniu synchronicznym na nowym obiekcie Termy Maltańskie w Poznaniu. W ocenie władz LEN imprezy te uzyskały bardzo wysoką notę. Większość zrealizowanych punktów wpisuje się w strategię rozwoju sportu w Polsce na lata 2008-2015.

(Dowody: akta kontroli str. 126-127)

„Koncepcja...” zawierała analizę poziomu pływania jako dyscypliny sportowej (wraz z przedstawieniem dorobku medalowego PZP w latach 2005-2008) oraz informacje dotyczące: [1] terminu przeprowadzenia konkurencji pływackich IO Londyn 2012, [2] zasad kwalifikacji do zawodów pływackich na IO Londyn 2012, [3] przyczyn dynamicznego rozwoju pływania na świecie na przestrzeni ostatnich lat, [4] utworzenia kadry zawodniczej na IO Londyn 2012, [5] utworzenia kadry szkoleniowej na IO Londyn 2012, [6] założeń metodyczno-szkoleniowych przygotowań olimpijskich IO Londyn 2012, [7] założeń organizacyjno-szkoleniowych przygotowań olimpijskich IO Londyn 2012, [8] kalendarza zawodów cyklu olimpijskiego, [9] globalnych wielkości obciążeń treningowych zawodników objętych programem przygotowawczym do IO Londyn 2012, [10] kontroli procesu treningowego, [11] struktury czasowej roku szkoleniowego, [12] formy dokumentacji szkoleniowej.

(Dowody: akta kontroli str. 77-89)

⁴⁸ Technika analityczna służąca porządkowaniu informacji.

⁴⁹ Tj. w latach 2008-2013.

W przyjętych założeniach metodyczno-szkoleniowych na IO Londyn 2012 wskazano, iż w 2008 r. w pływaniu uzyskano niespotykany w ostatnich latach postęp wyników, wynikający w szczególności z: [1] postępu technologicznego w produkcji kostiumu pływackiego, w znaczny sposób ułatwiającego poprawę prędkości pływania poprzez zmniejszenie oporu wody w stosunku do ciała zawodnika i jego wyższego ułożenia w wodzie⁵⁰; [2] nieznanym do tej pory metod wspomaganie oraz [c] skuteczniejszych metod treningowych.

W programie szkolenia, przyjętym na lata 2009-2012, PZP uwzględnił powyższe tendencje oraz wnioski wynikające z realizacji programu szkolenia w okresie lat 2005-2008⁵¹. Przyjęto, że zadania szkoleniowe, jak i wyniki sportowe, będą wzrastać w kolejnym roku szkolenia, przy jednoczesnej wnikliwej corocznej analizie. Ponadto założono, że zespół szkoleniowy PZP dokona wnikliwej analizy obciążeń treningowych oraz osiągniętych wyników zgodnie z otrzymanymi kompetencjami oraz w oparciu o otrzymany materiał od trenerów szkolenia olimpijskiego.

(Dowody: akta kontroli str. 77-89)

Przy przygotowaniu założeń organizacyjno-szkoleniowych PZP wykorzystał doświadczenia z przygotowań do zawodów pływackich na IO Pekin 2008. Ocenę startu zawodników kadry narodowej na IO Londyn 2012 PZP zawarł w dokumentach: „Ocena startu w imprezie głównej”⁵² oraz „Udział i ocena startu reprezentacji Polski w Igrzyskach XXIX Olimpiady Pekin 2008”⁵³. Organizację szkolenia olimpijskiego w pływaniu w latach 2005-2008 oparto o udział zawodników w centralnych akcjach szkoleniowych w wymiarze do 300 dni w roku. Efektem głównym tych działań organizacyjnych był zdecydowany postęp wyników sportowych (rozwój rekordów życiowych, rekordów kraju, rekordów kontynentu, zdobytych medali, itp.). Jednak oprócz efektu głównego zauważono niekorzystne zjawisko zmęczenia psychofizycznego zawodników oraz kadry szkoleniowej (efekt poboczny), co zaowocowało niezadowolającymi wynikami osiągniętymi podczas IO Pekin 2008. Na podstawie wniosków z analizy okresu lat 2005-2008 PZP zaplanował następujące działania na okres przygotowawczy 2009-2012: [1] zwiększenie udziału przygotowań do IO w Londynie o szkolenie w klubie, Szkołach Mistrzostwa Sportowego, Akademickim Centrum Szkolenia Sportowego w pierwszej części cyklu olimpijskiego 2009-2012 oraz zwiększenie udziału przygotowań centralnych w części drugiej, [2] Opracowanie koncepcji szkoleniowej do startu w IO Londyn 2012, ze szczególnym uwzględnieniem bezpośredniego przygotowania startowego (BPS), jako finalnej części przygotowującej do startu w imprezie głównej, jej zastosowanie oraz analizę począwszy od roku 2009 r. (MŚ Rzym 2009 r.), [3] zintegrowanie współpracy na linii trener klubowy – trener kadry w zakresie wymiany informacji o planowaniu i realizacji programu treningowego każdego zawodnika objętego programem na IO Londyn 2012, [4] Opracowanie programu dozwolonego wspomaganie oraz dokonywanie jego corocznej analizy we współpracy z profesjonalną i realizującą założenia programowe PZP firmą wspomagającą, [5] zastosowanie (we współpracy z dostawcą sprzętu pływackiego dla PZP) kostiumów pływackich posiadających najnowsze parametry, pozwalające uzyskiwać lepsze wyniki, [6] opracowanie programu analizy i oceny przygotowania technicznego zawodników, ze szczególnym uwzględnieniem nowych technik pływania, [7] opracowanie programu przygotowania mentalnego do treningu i startu w zawodach (*współpraca z psychologiem*), [8] coroczna analiza i ocena realizacji wymienionych powyżej programów zarówno

⁵⁰ Od dnia 1.01.2010 r. zabroniono produkcji kostiumów pływackich z materiałów syntetycznych oraz określono dopuszczalne wymiary kostiumów dla kobiet i mężczyzn. Ujednolicone przepisy spowodowały, że rodzaj materiału dopuszczonego do produkcji kostiumów pływackich przestał decydować o wyniku pływania.

⁵¹ Okres przygotowawczy do IO Pekin 2008.

⁵² Druk Ministerstwa Sportu.

⁵³ Dokument Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

przez zawodników, jak i innych uczestników programu (kadra szkoleniowa, kadra medyczna, odnowa biologiczna, psycholog, Wydział Szkolenia PZP).

(Dowody: akta kontroli str. 77-89, 169-173)

Planowane założenia organizacyjno-szkoleniowe zostały zrealizowane, za wyjątkiem opracowania programu przygotowania mentalnego do treningu i startu w zawodach (współpraca z psychologiem). Powodem niezrealizowania założeń w tym zakresie były negatywne wnioski z poprzedniego olimpijskiego cyklu szkoleniowego.

(Dowody: akta kontroli str. 128-134)

Kierownik Wyszkożenia PZP stwierdził, że głównym celem sportowym PZP na lata 2009-2012 było zdobycie 1-3 medali podczas IO Londyn 2012. Jako wskaźniki dla realizacji tych celów przyjęto ocenę wyników sportowych osiągniętych w poszczególnych latach na głównych imprezach pływackich: MŚ – Rzym 2009, ME – Budapeszt 2010, MŚ – Szanghaj 2011, zawartą w dokumentach wymaganych przez Ministerstwo Sportu (założenia startowe i ocena startu w imprezie głównej) oraz przedstawianych na posiedzeniach Zarządu PZP po zakończeniu sezonu letniego danego roku. Na każdą imprezę Wydział Szkolenia PZP ustalał minima kwalifikacyjne, które musiały być uzyskane podczas Mistrzostw Polski w kategorii seniorów i młodzieżowców w danym roku na pływalni 50 m. Minima kwalifikacyjne oraz ostateczny skład ekipy zatwierdzał Zarząd PZP. W dyskusjach nad kształtem 4-letniej koncepcji przygotowań olimpijskich brano pod uwagę wnioski z poprzednich cykli olimpijskich oraz informacje przekazywane na ogólnopolskich konferencjach trenerskich organizowanych zarówno przez Ministerstwo Sportu, jak i PZP, w których brali udział znani trenerzy i naukowcy oraz wszyscy czołowi polscy szkoleniowcy. Ogólne wytyczne dotyczące dokumentacji organizacyjno-szkoleniowej na dany rok określało Ministerstwo Sportu.

(Dowody: akta kontroli str. 128-134)

W zakresie zwiększenia efektywności zadań realizowanych w ramach programów przygotowań olimpijskich PZP współpracował m.in. z: [1] Instytutem Sportu – w zakresie przygotowania fizjologicznego i właściwego odżywiania, badania laboratoryjne, uczestnictwo w naradach szkoleniowych; [2] Centralnym Ośrodkiem Medycyny Sportowej – w zakresie obowiązkowej kontroli stanu zdrowia uczestników przygotowań olimpijskich, w zakresie medycyny sportowej, obsługi medycznej PZP (współpraca przy zatrudnianiu lekarzy, konsultacje medyczne w przypadku chorób i kontuzji); [3] Centralnym Ośrodkiem Sportu – w zakresie organizowania narad szkoleniowych (Ośrodek COS w Spale)⁵⁴; [4] Zespołem Wsparcia Klubu Polska Londyn 2012 – jako organem opiniującym⁵⁵.

(Dowody: akta kontroli str. 128-137)

Jak wyjaśnił Kierownik ds. Organizacji PZP, z uwagi na złożoność procesu szkolenia i wpływ bardzo wielu czynników, trudno jest jednoznacznie ocenić bezpośrednie efekty wskazanej powyżej współpracy. PZP był organizacyjnie i finansowo przygotowany do realizacji współpracy z wymienionym powyżej instytucjami. Wszelkie wnioski i zgłoszone potrzeby trenerów zostały zrealizowane. Nie było przeszkód organizacyjnych, a zwłaszcza finansowych utrudniających pracę trenerom.

(Dowody: akta kontroli str. 128-137)

2.2. Założenia startowe (plany wynikowe) dla zawodników kadry narodowej PZP na IO Londyn 2012 zostały zamieszczone w dokumencie pn. „Założenia startu w zawodach mistrzowskich”⁵⁶. Przedmiotowy dokument zawierał m.in. proponowany

⁵⁴ Z uwagi na brak obiektu pływackiego 50 m PZP korzystał w niewielkim zakresie z usług COS. Nieliczne krótkie pobyty w ośrodkach treningowych COS o stosunkowo małym znaczeniu dla przygotowań olimpijskich.

⁵⁵ Zespół Wsparcia Klubu PL 2012 działał przede wszystkim na rzecz Ministerstwa Sportu, jako fachowy organ opiniujący.

⁵⁶ Standardowy druk Ministerstwa Sportu.

skład zawodników kadry narodowej, łącznie 18 osób. Przy każdym nazwisku zawodnika umieszczono prognozowane miejsce w zawodach pływackich. Spośród 18 osób, w przypadku trzech (16,7%) prognoza obejmowała miejsca medalowe (100 m stylem motylkowym – miejsce 1-3, 200 m stylem grzbietowym – miejsce 2-4, 200 m stylem motylkowym – miejsce 3-6).

(Dowody: akta kontroli str. 174-183)

Kierownik Wyszkożenia PZP wyjaśnił, że prognozy wynikowe na IO Londyn 2012 ustalone zostały na podstawie wyników uzyskanych podczas zawodów kwalifikacyjnych, którymi były Mistrzostwa Polski w kategorii seniorów i młodzieżowców. Uzyskane wyniki porównywane były z rankingami europejskimi i światowymi oraz wynikami z ostatnich imprez rozgrywanych 2 lata wcześniej. Materiały dotyczące potencjalnych szans medalowych były konsultowane z Zespołem Wsparcia Klubu Polska Londyn 2012, przedstawicielami Ministerstwa Sportu oraz trenerami poszczególnych zawodników.

(Dowody: akta kontroli str. 128-134, 189-191)

2.3. W latach 2009-2012 w skład kadry trenerskiej Związku wchodziło łącznie 17 szkoleniowców⁵⁷. Pięciu z nich (29,4%) było zatrudnionych w poszczególnych latach wyłącznie na podstawie kontraktów⁵⁸, dwóch (11,8%) na podstawie kontraktu lub umowy-zlecenia⁵⁹, ośmiu (47,1%) na podstawie umowy-zlecenia, a jeden (5,9%) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. W skład kadry trenerskiej wchodził także, jako trener współpracujący, jeden trener zagraniczny, wykonujący swoją pracę na rzecz PZP nieodpłatnie⁶⁰. Ponadto z zawodnikami kadry narodowej w pływaniu współpracowało również trzech lekarzy, jeden fizjolog, dziewięciu fizjoterapeutów oraz dwóch dietetyków. Osoby te współpracowały ze Związkiem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub umowy-zlecenia. Jedna osoba wykonywała pracę na rzecz PZP bez wynagrodzenia⁶¹.

W ocenie NIK Związek zapewnił odpowiedni udział kadry zarządzającej, szkoleniowej oraz współpracującej w procesie przygotowania kadry narodowej do IO Londyn 2012.

(Dowody: akta kontroli str. 189-193)

2.4. Stosując się do zapisów zawartych w art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o sporcie kwalifikowanym oraz art. 38 ust. 2 ustawy o sporcie, Związek obejmował zawodników kadry narodowej ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Ubezpieczenie nie objęło jednak wszystkich zawodników kadry narodowej. PZP posiadał w latach 2009-2012 łącznie pięć polis ubezpieczeniowych⁶² dotyczących następstw nieszczęśliwych wypadków. W każdej z polis: zakres osobowy obejmował 152 osoby – sportowców kadry narodowej PZP⁶³, suma ubezpieczenia – wynosiła 10.000 zł, forma ubezpieczenia – grupowa bezimienna, zakres ubezpieczenia – ograniczony (wypadki w życiu sportowym oraz droga do/z pracy), wariant ubezpieczenia – świadczenie podstawowe. Przez cały okres 2009-2012 warunki ochrony ubezpieczeniowej pozostawały niezmienione. Stan osobowy kadry narodowej PZP w latach 2009-2012 wynosił (w zależności od półrocz⁶⁴) od 370 do 523 zawodników. Oznaczało to, iż przedmiotowym

⁵⁷ W tym 2 trenerów kadry, 2 trenerów kadry juniorów, 4 trenerów w programie, 8 trenerów współpracujących oraz 1 trener przygotowania ogólnego.

⁵⁸ Umowy o pracę na czas określony.

⁵⁹ Zmiana formy zatrudnienia w trakcie badanego okresu.

⁶⁰ Trener klubowy 1 zawodniczki mieszkającej i trenującej na co dzień w Niemczech. Swoją pracę na rzecz PZP (przygotowanie i nadzór startowy nad zawodniczką) wykonywał on nieodpłatnie, tj. bez stosunku pracy. W tym przypadku Związek pokrył koszty wyjazdu i pobytu trenera na IO Londyn 2012.

⁶¹ Fizjolog, pracownik Instytutu Sportu.

⁶² Każda polisa była zawarta na okres roku.

⁶³ W tym: pływanie – 107 osób, skoki do wody – 10 osób, piłka wodna – 20 osób, pływanie synchroniczne – 15 osób.

⁶⁴ Kadra narodowa PZP była powoływana raz na pół roku.

ubezpieczeniem NNW objętych było od 29% do 41% członków kadry narodowej PZP.

(Dowody: akta kontroli str. 194-220, 228-230)

2.5. W cyklu przygotowań do IO Londyn 2012 w latach 2009-2012 brało udział łącznie 50 zawodników, którzy startowali w poszczególnych imprezach pływackich (ME, MŚ) na pływalni 50 m. Spośród tych pływaków: jeden zawodnik realizował indywidualny program szkolenia, a pięciu zawodników realizowało indywidualne ścieżki szkolenia. Pozostali zawodnicy realizowali programy szkolenia w klubach macierzystych oraz miejscach zgrupowań wynikających z indywidualnych programów organizacji szkolenia. W efekcie ostatecznym nominacje olimpijskie uzyskało 18 zawodników, w tym 3 zawodników rezerwowych do sztafety męskiej 4x100 stylem zmiennym. W rywalizacji sportowej na igrzyskach uczestniczyło 17 zawodników. Plany zdobycia 1-3 medali nie zostały zrealizowane. Jednostkowe plany wynikowe zrealizowało 7 zawodników, w tym sztafeta kobieca 4x200 stylem dowolnym.

(Dowody: akta kontroli str. 186-188, 235-245, 246-282)

2.6. Ocena i podsumowanie udziału poszczególnych zawodników kadry narodowej PZP na IO Londyn 2012 zostały zamieszczone w dokumentach pn. „Ocena startu w zawodach mistrzowskich w sportach indywidualnych” oraz „Ocena sezonu 2012 r.”⁶⁵.

(Dowody: akta kontroli str. 235-245, 246-282)

2.7. PZP nie dokonywał żadnych analiz i podsumowań w zakresie efektywności kosztowej (finansowej) osiągniętych wyników sportowych zawodników kadry narodowej w pływaniu na IO Londyn 2012. Na tę okoliczność Kierownik ds. Organizacji PZP wyjaśnił, że na wynik składa się bardzo wiele czynników, w tym niezwykle istotny „czynnik ludzki”. Pojawienie się jednego wielkiego talentu jest nie do przewidzenia, a przy tych samych działaniach i staraniach efekt bywa bardzo różny. Kiedy pojawia się wielki talent, pomnaża zdobycze i osiągnięcia Związku, w wyniku czego wszystko wokół nabiera wartości. Systemy szkoleniowe są właściwe, działania profesjonalne, kadry fachowe, itp. Przy braku talentu lub niemożności zdyskontowania potencjału (wyniki poniżej oczekiwań i możliwości) wszystko wokół okazuje się wadliwe – ci sami ludzie i rozwiązania. Należy podkreślić, że Związek jest „włóczony” w system finansowania narzucony przez Ministerstwo Sportu. Mnożenie programów, coroczne zmiany „umiejscowienia oraz rozliczenia kosztów poszczególnych zawodników i osób wspierających” utrudniają analizę. Przygotowania olimpijskie mają priorytet, więc szczerza, ostrożna deklaracja (np. brak potencjału medalowego w danym czasie) prowadzi do mniejszych środków. Wydzielenie środków miało zabezpieczyć najlepszych, ale jednocześnie powoduje tendencję do pełnego wykorzystania, czasem nadmiernego. A po zakończeniu Związek jest rozliczany przez Ministerstwo Sportu z wydatkowania środków finansowych. Matematyczne wyliczenie jest możliwe w różnych układach, jednakże zdaniem PZP nie prowadzi to do konstruktywnych wniosków.

(Dowody: akta kontroli str. 288-289)

2.8. Dokonując oceny sposobu finansowania działalności Związku ze środków publicznych, w tym funkcjonującego w latach 2009-2012 systemu finansowania przygotowań olimpijskich oraz zmian wprowadzonych do tego systemu po IO Londyn 2012, Kierownik ds. Organizacyjnych Związku (były Prezes PZP), podał

⁶⁵ Z dokumentów tych m.in. wynikało, że w igrzyskach w konkurencjach w pływaniu brało udział 800 zawodników ze 168 państw, zakwalifikowanych wg systemu opracowanego przez FINA. W konkurencjach pływackich wręczono 96 medali (32 złote, 34 srebrne oraz 30 brązowych) dla zawodników 17 państw. Największą liczbę medali zdobyli zawodnicy 4 państw: USA – 30, Japonia – 11, Chiny – 10, Australia – 10, co stanowiło 63,5% wszystkich medali. Ponadto 25 medali zdobyli zawodnicy z 8 państw europejskich, tj. 26,0%, z czego gospodarz igrzysk Wielka Brytania – 3 medale. Statystycznie 12 państw (7,1% wszystkich, uczestniczących państw) zdobyło 89,6% wszystkich medali. Punkty za miejsca 1-8 zdobywali zawodnicy z 5 krajów. Polska z dorobkiem 9,5 punktu zajęła 21 miejsce.

w wyjaśnieniach, że sukcesywne obniżanie dotacji na sporty pływackie powodowało duże trudności w działalności PZP. Reorganizacja finansowania pływania polegająca na podziale środków publicznych podchodzących z dotacji na kilka umów (indywidualne programy szkolenia, indywidualne ścieżki szkolenia) generowała dodatkową pracę przy obsłudze i rozliczaniu tych umów, zarówno dla PZP jak i Ministerstwa Sportu oraz problemy prawno-organizacyjne w przypadku zmiany programów przez zawodników (przesuwanie zawodników pomiędzy programami, wycofanie się zawodnika z programu). Funkcjonowanie indywidualnych programów szkolenia oraz indywidualnych ścieżek szkolenia nie ma wpływu na osiągnięte wyniki sportowe, w tym na igrzyskach olimpijskich. Ponadto w złożonych wyjaśnieniach Kierownik ds. Organizacyjnych wskazał, że negatywnie na rozwój sportów pływackich oddziałuje obniżanie wysokości środków finansowych na centralne szkolenie młodzieży.

(Dowody: akta kontroli str. 285-287)

2.9. Zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawy o sporcie, do 16 października 2012 r. PZP dostosował swoją działalność do wymagań tej ustawy.

(Dowody: akta kontroli str. 16-53, 290-292)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2009-2012 PZP nie dopełnił, wynikającego z art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o sporcie kwalifikowanym oraz art. 38 ustawy o sporcie, obowiązku objęcia wszystkich zawodników kadry narodowej w sportach pływackich ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków w uprawianym sporcie. Przez cały okres lat 2009-2012 zakres osobowy ubezpieczenia obejmował 152 sportowców, podczas gdy stan osobowy kadry narodowej PZP wynosił (w zależności od półrocza⁶⁶) od 370 do 523 zawodników. Oznaczało to, iż przedmiotowym ubezpieczeniem NNW nie objęto od 59% do 71% członków kadry narodowej PZP. Były Prezes Związku wyjaśnił, że PZP nie zamierzał ograniczać ochrony zawodników wprowadzonej przez ustawę o sporcie. Związek nie miał na celu uzyskania oszczędności środków finansowych kosztem zawodników. Świadczy o tym m.in. dodatkowe ubezpieczenie wszystkich uczestników wyjazdów zagranicznych. Związek działał w najlepszej wierze mając na celu dobro zawodników i wymogi formalne. Przyjęte rozwiązanie wynikało z niedostatecznie sprawdzonej i nieudokumentowanej interpretacji przedmiotowego przepisu.

(Dowody: akta kontroli str. 194-230, 225-227)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W ocenie NIK, wobec faktu niezrealizowania na IO Londyn 2012 założeń startowych (planów wynikowych), a w szczególności braku zdobyczy medalowych przez czołowych pływaków, przygotowaną i realizowaną przez PZP koncepcję przygotowań do ww. imprezy należy uznać za nieskuteczną.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność PZP w zakresie planowania i zabezpieczenia organizacyjnego przygotowań zawodników kadry narodowej do IO Londyn 2012 oraz stopnia realizacji przyjętych celów w tym zakresie.

⁶⁶ Kadra narodowa PZP była powoływana raz na półrocze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Poinformowanie Ministra Sportu o skali i zakresie niezgodnego z przeznaczeniem wydatkowania przez PZP środków dotacji w ramach dofinansowania do przygotowań olimpijskich Londyn 2012 oraz przygotowania do MŚ lub ME w dyscyplinach/sportach olimpijskich w latach 2009-2012.
2. Objęcie ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków wszystkich zawodników kadry narodowej w sportach pływackich, zgodnie z art. 38 ustawy o sporcie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

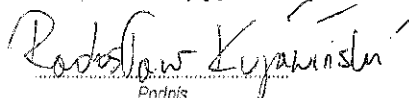
Wrocław, dnia 18 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
z up. Dyrektora

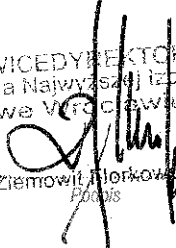
Kontrolerzy:
Grzegorz Niemczyk
Specjalista kontroli państwowej

Podpis

Radosław Kujawiński
Doradca prawny
Kontroler nadzorujący kontrolę

Podpis

WICEDYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

Ziemowit Morkowski
Podpis

